

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Kubenovou v právní věci žalobců: **1) O. F. k**, nar. ..., státní příslušnost ..., t. č. bytem ..., **2) V. F.**, nar. ..., státní příslušnost ... t. č. bytem ..., zastoupený žalobkyní č. 1) jako zákonnou zástupkyní, oba zastoupeni JUDr. Ladislavem Labanczem, advokátem se sídlem AK Labancz & spol., Ostrovského 253/3, Praha 5, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra ČR**, odbor azylové a migrační politiky, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, poštovní schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 7. 2013, č. j. ...

t a k t o :

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádnému z účastníků se nepřiznání náhrada nákladů řízení.

III. Odměna tlumočnice Doc. Ing. Marianně Dražanové, CSc., bytem v B., B. 678/16, bude vyplacena odměna z účtu Krajského soudu v Brně ve výši 350 Kč, do 30-ti dnů od právní moci rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Ve včas podané žalobě žalobcové napadali rozhodnutí vydané Ministerstvem vnitra ČR, odborem azylové a migrační politiky dne 1. 7. 2013 pod č. j. ... kdy bylo rozhodnuto tak, že se její žádost o udělení mezinárodní ochrany podle § 16 odst. 1 písm. f) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), zamítá jako zjevně nedůvodná. V žalobě uvedeno, že žalobcové mají za to, že správní orgán ve svém předchozím řízení porušil ust. § 2 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“), protože nepostupoval v souladu se zákony a ostatními právními předpisy, jakož i mezinárodními smlouvami, které jsou součástí správního řádu, dále porušil § 2 odst. 4 správního řádu, protože přijaté rozhodnutí není v souladu s veřejným zájmem, § 3 správního

řádu, neboť nepostupoval tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, § 50 odst. 3 správního řádu, protože nezjistil všechny okolnosti důležité pro ochranu veřejného zájmu a dále pak §§ 12-14 b) zákona o azylu, neboť žalobcové mají za to, že splňují požadavky na udělení minimálně jedné z forem mezinárodní ochrany na území. Dále pak byl porušen čl. 3 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“), čl. 8 Úmluvy, čl. 3 Úmluvy proti mučení a jinému krutému, nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání čl. 2 odst. 1 a čl. 3 odst. 1 a 2 Úmluvy o právech dítěte a dále pak čl. 16 a čl. 19 této Úmluvy. Navrhovali proto, aby rozhodnutí ministerstva vnitra vydané 1. 7. 2013 bylo zrušeno a věc vrácena tomuto orgánu k dalšímu řízení.

Dne 12. 8. 2013 pak byla žaloba doplněna právním zástupcem žalovaného, který k jednotlivým žalobním bodům doplnil následovně:

1. Žalovaný porušil ust. § 2 odst. 1 správního řádu, když,

- a) u žalobce č. 2 nezkoumal, kdo jej má jako nezletilého v řízení zastupovat, zda postačuje zastupování jedním z rodičů, který jeho jménem podal návrh na zahájení řízení o udělení azylu, zda k podání návrhu není třeba souhlasu druhého rodiče atd.. Těmito otázkami se žalovaný nezabýval a nezajistil tak, aby práva žalobce č. 2 vyplývající z čl. 2 odst. 1, čl. 3 odst. 1 odst. 2, čl. 16 a čl. 19 Úmluvy o právech dítěte. Žalobkyně č. 1 při podání návrhu na zahájení řízení o udělení azylu totiž uvedla, že o azyl žádá i jménem nezletilého žalobce č. 2, který se tak stal účastníkem řízení dle ust. § 20 odst. 1 písm. a) zákona o azylu.
- b) žalovaný porušil zákon o azylu, když o návrhu nezletilého žalobce č. 2 nebylo rozhodnuto samostatným výrokem v tom smyslu, že se nezletilému azyl buď uděluje nebo neuděluje (viz. judikát – rozsudek Vrchního soudu v Praze sp. zn. 6A 787/2000 – 20 ze dne 31. 5. 2002),
- c) se žalobcem č. 2 neučinil pohovor, čímž žalovaný porušil ust. § 23 zákona o azylu. Podle § 9 zákona o azylu se na řízení o udělení nebo odnětí azylu použije správní řád, s výjimkou tam konkrétně uvedených ustanovení. Správní řád ve svém § 15 pak uvádí, že účastník řízení může samostatně jednat v tom rozsahu, v jakém má způsobilost vlastními úkony nabývat práva a brát na sebe povinnosti. Podle § 16 odst. 1 citovaného zákona zastupuje účastníka řízení, který nemůže v řízení jednat samostatně, zákonný zástupce; nemá-li zákonného zástupce, a je-li toho třeba k hájení práv, ustanoví mu správní orgán opatrovníka. Ust. § 15 odst. 1 správního řádu je upravena tzv. procesní způsobilost účastníků správního řízení. Procesní způsobilost se rozumí způsobilost vykonávat v řízení práva a povinnosti účastníka řízení. Tato způsobilost obecně vzniká v plném rozsahu zletilosti, tj. dovršením 18tého roku, případně před dosažením tohoto věku uzavřením manželství (v § 8 občanského zákoníku). Nezletilí mají pak způsobilost pouze k takovým právním úkonům, které jsou svoji povahou přiměřené rozumové a volní vyspělosti odpovídající jejich věku (§ 9 občanského zákoníku). Nezletilým je právním řádem poskytována zvýšená ochrana a vzhledem k tomu je třeba, aby byli ve správním řízení zastoupeni ve smyslu § 16 odst. 1 správního řádu svým zákonným zástupcem. V dané věci bylo vedeno azylové řízení s nezletilým žalobcem č. 2. K důvodům žádosti nezletilého byla v rámci své výpovědi

vyslechnuta jeho zákonná zástupkyně, nicméně měl být vyslechnut i nezletilý, což se nestalo. Tedy v tomto případě nebyla dostatečným způsobem ochráněna práva nezletilého a nedošlo k řádnému zjištění skutkových důvodů pro udělení azylu nezletilého žalobce č. 2.

Nesprávný postup žalovaného při zjišťování důvodů žádosti o azyl u nezletilého žadatele vedl k tomu, že nebyly řádně zjištěny jeho vlastní důvody, a to ani ve vztahu k naplnění azylových podmínek podle § 12 zákona o azylu, ani ohledně nich nebyly zjišťovány skutečnosti, které by mohly být rozhodné při posouzení důvodů pro případné udělení azylu humanitárního podle § 14 zákona o azylu. V důsledku toho nemohly být tyto důvody žalovaným řádně váženy. Napadené rozhodnutí pak bylo vydáno v rozporu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, podle kterého je správní orgán povinen dbát, aby přijaté řešení bylo vydané v souladu s veřejným zájmem. Žalovaný rovněž porušil ust. § 50 odst. 3 správního řádu, protože nezjistil všechny okolnosti důležité pro ochranu veřejného zájmu.

2. Žalovaný dále porušil ust. § 3 správního řádu, vedle pochybení, na které žalobce poukazuje výše, žalovaný dospěl k nesprávnému skutkovému zjištění, podle kterého žalobkyně 1. jako žadatelka neuváděla skutečnosti svědčící o tom, že by mohla být ona a její syn vystaveni pronásledování z důvodu uvedených v § 12 zákona o azylu, nebo že jim hrozí vážná újma podle § 14 a) zákona o azylu. Žalobkyně č. 1 však ve své výpovědi uvedla, že ona a její nezletilý syn jsou vystaveni násilí ze strany jejího manžela. Ve vztahu k žalobci č. 2 tak žalovaný porušil ust. čl. 3 odst. 1 a 2 Úmluvy o právech dítěte, když ve vztahu k nezletilému žalobci č. 2 nezkoumal existenci odůvodněného strachu z pronásledování ve smyslu § 12 zákona o azylu, ani možnost udělení azylu z humanitárních důvodů ve smyslu § 14 zákona o azylu ve vztahu k nezletilému žalobci č. 2. V této souvislosti žalobci poukazují na to, že Úmluva o právech dítěte počítá s tím, že nezletilí může mít odůvodněný strach z pronásledování sám o sobě, a nikoliv jen v souvislosti se strachem svých rodičů.

V písemném vyjádření k žalobě žalovaný uvedl, že část námitek je převzata z odůvodnění rozhodnutí Vrchního soudu v Praze sp. zn. 6A 787/2000 – 20 ze dne 31. 5. 2002. Tyto námitky však nelze shledat důvodnými, neboť uvedený rozsudek je překonán praxí správního orgánu. V době, kdy byl rozsudek vydán, byla podoba správních rozhodnutí zcela odlišná. V daném případě je z napadeného rozhodnutí zcela zřejmé, že se výrok rozhodnutí vztahuje na žalobkyni i jejího syna, že v případě obou byla žádost shledána jako zjevně nedůvodná a z odůvodnění je pak zřejmé, že ani v případě nezletilého nejsou splněny podmínky pro udělení mezinárodní ochrany. Co se týče dalších žalobních námitek, zcela absurdně vyznívá námitka, že žalovaný nezkoumal, zda postačuje zastupování jedním z rodičů, který jménem nezletilého podal žádost o udělení mezinárodní ochrany. Vzhledem ke skutečnosti, že důvodem žádosti je obava z jednání právě druhého z rodičů, je tato námitka přinejmenším nelogická. Navíc z žádného právního předpisu nevyplývá, že by za nezletilého museli jednat oba dva zákonní zástupci. Dle § 92 zákona o azylu se za způsobilého k právním úkonům považuje cizinec ode dne, kdy dosáhl věku 18 let. Dle § 32 odst. 1 správního řádu v rozsahu, v jakém účastník nemá procesní způsobilost, musí být zastupován zákonným zástupcem. Pokud se týče provedení pohovoru s nezletilým, žalobkyně – matka uvedla, že vzhledem k synově uzavřenosti a zamlklosti je provedení takového pohovoru zcela zbytečné a souhlasila s tím, že správní orgán nevyslechl jejího syna přímo, ale vycházel z pohovoru

konaného s ní. Co se týče samotných důvodů, kvůli kterým žalobkyně svým jménem a jménem svého syna požádala o udělení mezinárodní ochrany, žalovaná trvá na svém závěru, že nebyly uvedeny žádné skutečnosti svědčící o tom, že by žalobkyně a její syn mohli být ve vlasti vystaveni pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu, nebo že jim hrozí vážná újma podle § 14 a) téhož zákona. Obavy z jednání manžela / otce nijak nesouvisí s jejich rasou, národností, pohlavím, náboženstvím, příslušností k určité sociální skupině či se zastáváním určitých politických názorů. Žalobkyně se ani nepokusila ve vlasti vyhledat pro sebe a svého syna ochranu, naopak je z její výpovědi zřejmé, že bez obav syna na prázdniny posílala na ... Takové jednání dle názoru žalovaného rozhodně nesvědčí o skutečných obavách o bezpečí jejího syna. Žalovaný má rovněž za to, že se náležitým způsobem vypořádal i s možností udělení humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu. Je zřejmé, že tuto formu azylu posuzoval právě především v souvislosti s osobou nezletilého syna.

Žalovaný má tedy za to, že podaná žaloba nijak nezpochybňuje správnost a zákonnost napadeného rozhodnutí. Správní orgán má za to, že náležitě posoudil skutkový stav věci, neshledal však důvodnost aplikace jiného ustanovení než ust. § 16 odst. 1 písm. f) zákona o azylu. Navrhoval proto, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Z rozhodnutí správního orgánu z 1. 7. 2013 č. j. ... i z připojeného správního spisu bylo zjištěno, že jménem svým a jménem svého nezletilého syna (žalobce č. 2), žalobkyně č. 1 podala žádost o udělení mezinárodní ochrany v ČR, když uvedla, že oba jsou státními příslušníky ..., ukrajinské národnosti. Žalobkyně č. 1 ani nikdo z její rodiny není ani nikdy nebyl členem žádné politické strany ani jiné organizace. Proti žalobkyni č. 1 nebylo a ani není vedeno trestní stíhání. Je rozvedená, otec již zemřel, matka žije na Žalobkyně č. 1 kromě žalobce č. 2 má ještě staršího syna, který je již zletilý a který pobývá také na území ČR, tohoto zletilého syna má z prvního manželství, druhého syna ze druhého manželství, nyní je však rozvedena i s druhým manželem. Vlast naposledy s nezletilým synem (žalobce č. 2) opustila v srpnu 2012 a důvodem odjezdu z ... bylo ubližování synovi ze strany jeho otce, druhého manžela žalobkyně č. 1. Odjezdem z ... proto chrání žalobkyně zejména svého nezletilého syna. Ona sama již v minulosti pobývala v ČR, ČR je její cílovou stanicí. V případě, že by se musela vrátit na ..., obává se o svého nezletilého syna. Ke svého zdravotnímu stavu uvedla, že ona je zdravá.

V odůvodnění tohoto rozhodnutí žalovaný uvedl, že na základě výpovědi žalobkyně č. 1 nebyly zjištěny žádné skutečnosti svědčící o tom, že by mohla být ona či její nezletilý syn ve vlasti vystaveni pronásledování z důvodu relevantních pro udělení mezinárodní ochrany. Žadatelka sdělila, že v posledních 5. až 6. letech žije z pracovních důvodů v ČR, její syn je zde 3 roky. Na jezdili na návštěvy, syn v období školních prázdnin. Na ... se nechce se synem vrátit kvůli svému manželovi (synovi otci), který syna od jeho 8 let začal navštěvovat a snažil se s ním navázat kontakt, přicházel ale opilý. Syn takové jednání svého otce odmítá, protože jej zná pouze z fotek. Nechce s ním být. Žadatelka také uvedla, že kvůli jednání svého manžela, se kterým je v rozvodovém řízení (nyní již rozvedena), kontaktovala starostu obce na ... kde žila. Ten jí však sdělil, že s tím nemůže nic dělat. Žadatelka následně dodala, že dál již žádné kompetentní orgány na ... nekontaktovala, synovi vyřídila doklady a vycestovala do ČR.

Správní orgán v dané věci konstatoval, že v případě jakéhokoliv nezákonného jednání vůči své osobě, či osobě svého nezletilého syna žadatelka měla a má možnost obrátit se na

kompetentní státní orgány, což potvrzuje informace Ministerstva zahraničních věcí ČR ze září 2012. Informace hovoří také o tom, že jmenovaná má možnost stěžovat si na postup příslušníků policie nebo představitelů státní moci, takovými stížnostmi se zabývá jak prokuratura, tak soudy. Dále uvádí možnost stěžovat si na případnou nečinnost státních orgánů či využití institutu ombudsmana.

Jiné důvody odchodu z vlasti a následného podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany v ČR jménem svého nezletilého syna žadatelka nesdělila, se státními orgány ve vlasti nikdy neměla žádné problémy. Během správního řízení ani neuvedla žádné objektivní okolnosti, které by jí či jejímu synovi bránili v tzv. vnitřním přesídlení, aby problémy s manželem, synovým otcem vyřešila. V případě žadatelky a jejího nezletilého syna je tedy zřejmé, že svoji vlast neopustili na základě žádného z důvodu relevantních dle zákona o azylu a žadatelkou uváděnou pohnutku vedoucí ke vstupu do řízení o udělení mezinárodní ochrany nelze podřadit zákonným důvodům pro udělení azylu ve smyslu § 12 zákona o azylu, tj. pod pronásledování pro uplatňování politických práv a svobod, resp. pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů. Výčet důvodů pro udělení azylu vyjmenovaných v § 12 zákona o azylu je taxativní, což znamená, že z jiných důvodů nelze azyl udělit. Správní orgán tak shrnuje, že žádost výše uvedených je ve vztahu k tomuto ustanovení zjevně nedůvodná.

K ust. § 14 zákona o azylu (humanitární azyl) žalovaný v rozhodnutí uvádí, že z výpovědi žadatelky v průběhu správního řízení nebyly zjištěny žádné důvody hodné zvláštního zřetele pro udělení azylu podle § 14 zákona o azylu. Jmenovaná ve svých výpovědích potvrdila, že ona ani její syn nemají žádné zdravotní problémy. Na ... se pravidelně vraceli na návštěvy k žadatelčině matce. Jmenovaná hovořila o špatném psychickém stavu svého syna, který odmítal kontakty se svým biologickým otcem. S její výpovědí ovšem nevyplývala zásadní skutečnost, že zamlklost a uzavřenost jejího syna pramení zejména z jeho osobní povahy. I v ČR, kde už chodí do školy 3 roky, se jeho způsob projevoval na veřejnosti resp. i v soukromí, nijak nezměnil. Žadatelka také uvedla, že psychické rozpoložení jejího syna ovlivňuje i puberta. Žadatel se z výše uvedených důvodů nikdy neléčil a není tak tomu ani nyní. Správní orgán tedy nepovažuje výše uvedené za hodné zvláštního zřetele. Žádost jmenované, kterou podala i jménem svého nezletilého syna, o udělení mezinárodní ochrany ve vztahu k tomuto ustanovení zákona o azylu, je tedy zjevně nedůvodná.

Důvodná není dle žalovaného, jak uvedeno v rozhodnutí ani udělení doplňkové ochrany dle § 14 a) odst. 1 zákona o azylu, kdy doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odst. 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Podle ust. § 14 a) odst. 2 zákona o azylu se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje uložení nebo vykonání trestu smrti, mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo pokud by vycestování cizince bylo

v rozporu s mezinárodními závazky ČR. Žalovaný konstatoval, že žadatelka o udělení mezinárodní ochrany neuvedla v průběhu správního řízení žádnou ze skutečností, kterou by bylo možno vážné újmy ve smyslu zákona o azylu podřadit. Žadatelce ani jejímu nezletilému synovi, nebyl na ... uložen trest smrti ani jim vykonání tohoto trestu nehrozí. Správní orgán rovněž nedospěl k závěru, že by žadatelce či jejímu nezletilému synovi v případě návratu do vlasti hrozilo nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání, neboť takové obavy v průběhu řízení neuvedla. Správní orgán konstatuje, že v případě jakéhokoliv protiprávního jednání vůči své osobě nebo vůči svému nezletilému synovi může jmenovaná využít ochrany státních orgánů vlasti, jak popisuje informace MZV ČR ze září 2012. Během správního řízení dotyčná neuvedla žádné objektivní skutečnosti, které by ji v tomto postupu mohly bránit. Dle této informace neexistují ani poznatky o tom, že by neúspěšní žadatelé o mezinárodní ochranu po návratu na ... byli postihováni či jinak znevýhodněni. Výše uvedené žadatelce ani jejímu nezletilému synovi také nehrozí vážná újma z důvodu svévolného násilí, které by mohlo vyplývat z mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu v zemi původu, neboť jak vyplývá z Infobanky ČTK „Země světa, ...“, žádný takový konflikt na ... neprobíhá. Případné vycestování výše jmenovaných pak po posouzení sdělených skutečností nepředstavuje ani rozpor s mezinárodními závazky ČR. Žádost jmenované o udělení mezinárodní ochrany ve vztahu k tomuto ustanovení zákona o azylu je tedy rovněž zjevně nedůvodná.

Soud zjistil ze správního spisu, z žádosti o udělení mezinárodní ochrany v ČR žalobkyni a jejímu nezletilému synovi i z protokolu o pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany, který s ní byl veden v jazyce českém, neboť na její žádost byl pohovor proveden v českém jazyce, bez přítomnosti tlumočníka, když uvedla, že poučení rozuměla, nežádá bližší vysvětlení a uvedla, že se cítí zdráva a je schopna pohovoru. Z její výpovědi byly zjištěny skutečnosti, které tlumočil žalovaný ve správním rozhodnutí, bylo tedy zjištěno, že žalobkyně byla celkem 2x vdaná, z prvního manželství má již dospělého syna, narozeného v roce 1999, ten pobývá v ČR na základě pracovního víza. Z druhého manželství má druhého syna, nezletilého žalobce č. 2. Její druhý manžel odjel ještě do synova narození pracovat do ČR. Když se vrátil, synovi byl asi rok. Pak už se o rodinu ale nezajímal. Když bylo synovi 9 nebo 10 let, začal se o něj jeho otec zajímat, chtěl ho získat k sobě, do domácnosti žalobkyně č. 1 chodil opilý. Do té doby byl žalobce č. 2 normální, ale když ho začal jeho otec obtěžovat, museli k psychologovi. Syn se uzavřel do sebe, je nemluvný. U pohovoru uvedla, že je v rozvodovém řízení s druhým manželem, byl to on, kdo podal žádost na rozvod, žalobkyně č. 1 na ... ale kvůli rozvodu nepojede, nezajímá jí to, ona se rozvést nepotřebuje. Dále pak v pohovoru uvedla, že když v 9ti nebo 10ti letech začal její manžel syna navštěvovat, syn od něj utíkal, bál se ho. Nejdříve se manžela žalobkyně č. 1 zastávala, potom však začal manžel syna i bít a proto se rozhodla žalobkyně č. 1 žalobce č. 2 vzít do ČR. Návrh na rozvod manželství nepodala, protože na to neměla peníze. Na dotaz, jak často k nim manžel jezdil a syna obtěžoval, uvedla, že to ani moc neví, protože žalobkyně č. 1 byla v ČR a syn žil tehdy s její matkou na ... Matka jí však všechno neřekla, nechtěla, aby se bála. Když žalobkyně jezdila za synem a matkou na návštěvu, matka se s ní bavila pouze o příjemných věcech. Žalobkyně č. 1 sdělila, že se rozhodla syna, žalobce č. 2 odvést do ČR hlavně proto, aby měl klid, nechtěla, aby mu manžel fyzicky ubližoval, což se začalo stávat. Před odjezdem z ... syn vůbec nekomunikoval, byl velmi uzavřený, jeho stav byl zralý na psychologa. Nyní je to však již lepší, už ho asi potřebovat nebude. Asi 3 roky žila žalobkyně se svým synem odděleně, ten zůstal asi 3 roky u její matky na ..., než žalobkyně vyřídila všechny potřebné doklady k jeho odjezdu. Asi rok předtím, než syna přivezla do ČR, se na obrátila na starostu obce, kde bydleli, bylo to již v době, kdy synovi vyřizovala doklady. Starosta ji však odpověděl, že jsou

s otcem jejího syna manželé, takže on to nemůže řešit. Žalobkyně má za to, že všechny problémy s bývalým manželem ohledně syna byly proto, že její manžel hodně pil, býval opilý a žalobkyně se snažila chránit své děti. Než se narodil mladší syn, jejího staršího syna, který s nimi žil, bral jako vlastního, vše bylo v pořádku do doby, než se narodil mladší syn. Pak se to změnilo, cokoliv žalobkyně č. 1 koupila staršímu synovi, vše bylo v očích manžela špatně. Proto začaly velké hádky. K žádnému incidentu však policii nevolala, takovéto situace policie na ... neřeší, dokud jsou lidé manželé. Dále pak uvedla, že nikdy neuvažovala ani o tom, že by se přestěhovala se synem na jiné místo ..., protože na ... je to všude stejné. V ČR si zvykla, čeština ji nedělá problémy. Cítí se zde jako doma, má zde známé, kteří jsou jako její vlastní rodina. Je tady více šťastná než na Zdůraznila, že jediným cílem, proč se rozhodla podat žádost o udělení mezinárodní ochrany, je chránit syna před jeho otcem. Dále pak uvedla, že na ... se synem jezdívali, jezdíval tam syn i na prázdniny, poslední prázdniny (v minulém roce) tam však již nechtěl jet, volal pak, že se chce již vrátit do ČR. Žalobkyně sdělila, že syn zde chodí již 3 roky do školy a dále pak uvedla, že se bojí toho, kdyby se museli vrátit, aby syn neskončil u psychiatra. Takové obavy by neměla u staršího syna, protože ten má jinou povahu, mladší syn je hodně uzavřený, vše dusí v sobě. Navíc je v pubertě, jeho třídní učitel říká, že je hodný, ale moc toho nenamluví. Znovu uvedla, že zdravotní stav její i jejího syna je dobrý, syn se také s ničím neléčí.

Dále pak sdělila na dotaz, že se svou matkou je v telefonickém kontaktu pravidelně, bývalý manžel žalobkyně č. 1 její matku neobtěžuje. Matka žalobkyně č. 1 hovoří tak, že se o něm nechce vůbec bavit, a je ráda, že žalobce č. 2 je v klidu. Dále sdělila, že se státními orgány ve své vlasti nikdy problémy neměla. Na dotaz správního orgánu, zda chce, aby byl proveden pohovor i s jejím synem, sdělila, že by to nemělo smysl, nic by z něho správní orgán nedostal, on když nechce mluvit, tak nemluví. Ani kdyby mu dala výprask, tak nepromluví. Mluví, jen když má náladu. Také je v pubertě, za vše se stydí.

Krajský soud v Brně ve věci nařídil jednání na 30. 4. 2014, na žádost žalobkyně č. 1 ustanovil tlumočníci z jazyka ukrajinského, když k žádosti o ustanovení tlumočnicka žalobkyně u jednání soudu uvedla, že česky dokáže částečně hovořit, běžné hovorové řeči rozumí, ale nedokáže si dát v češtině vše do souvislosti. Sdělila, že tlumočnicka k soudnímu jednání chtěla proto, že ne všem otázkám, které jí byly kladeny správním orgánem, rozuměla. K věci pak uvedla, že do ČR přijela nejprve na turistické vízum, pak zde začala podnikat, když jí nebylo vízum prodlouženo, zažádala si o azylové řízení. V ČR žijí oba její synové, starší syn z prvního manželství, je dospělý a má v ČR dlouhodobý pobyt. Pokud jde o mladšího syna, toho sebou do ČR zkraje nebrala, protože neměla vyřízeny pro něho doklady. Než je vyřídila, trvalo to asi 2 nebo 3 roky. Tuto dobu žil syn na ... u její matky. Byly tam však problémy s tím, že ho chodíval navštěvovat jeho otec, druhý manžel žalobkyně, když s ním je nyní již žalobkyně rozvedena. Syn s ním však nechtěl chodit, protože manžel hodně pil, za synem přišel vždy, když byl opilý a vyhrožoval. Žalobkyně to ví od své matky, ona sama u toho přítomna nebyla, protože na ... nežila. Otec jejího syna nežije ve stejném místě, jako její matka, není to však daleko od sebe. V důsledku toho, že syn nechtěl se svým otcem chodit, začal mít psychické problémy. On sám žalobkyni nic neříká, a proto, když přijel do ČR, určitou dobu chodili k psychologovi. Zpočátku to bylo však velmi problematické, protože syn neuměl česky. Žalobkyně č. 1 proto od návštěv psychologa se synem upustila, nyní však chodí s ním k psychologovi znovu asi měsíc a půl, syn už česky rozumí. On sám však ani v současné době o svých problémech s otcem nehovoří. Žalobkyně neví vůbec, jestli je se svým otcem v telefonickém nebo písemném kontaktu nebo není. Ona sama otce svého syna viděla naposledy před 5ti lety. Syn jezdíval i na prázdniny na ... k matce žalobkyně,

žalobkyně však věděla, že se tam se svým otcem nepotká, protože ten byl v tu dobu v ... kde je v současné době, neví. Na ... se však nemůže vrátit kvůli synovi, ten má ze svého otce strach, začne se chovat úplně jinak, jenom když se o možnosti návratu začne hovořit. Dále sdělila, že než odjela z ... do ČR, žádné problémy na ..., kromě problémů s manželem, neměla. Její manžel totiž v té době hodně konzumoval alkohol. Pokud jde o něho, ví pouze to, že žije někde na ... místo, kde to je, neví. Občas hovořívá se sestrou svého bývalého manžela, která jezdí do ČR za prací. Od ní ví, že bývalý manžel ještě více pije, než to bylo dříve a říkala také, že je to s ním čím dál horší. Sestra bývalého manžela však nyní žije na ... takže teď s ní v kontaktu žalobkyně není. Nikdy se jí také neptala, kde nyní bývalý manžel žije. Dále sdělila, že návrh na rozvod manželství podával její manžel, ona na to neměla peníze, protože potřebovala živit syna a dost peněz ji stálo i vyřídit doklady, aby mohla vycestovat se synem do ČR. Kvůli problémům s manželem se obracela na Městskou policii na ..., tam jí však bylo řečeno, že jsou manželé a že si to musí vyřídit spolu.

Skutková zjištění a právní posouzení soudem.

Z výpovědi samotné žalobkyně před správním orgánem v průběhu pohovoru, ale i v průběhu soudního řízení, kdy žalobkyně byla slyšena za přítomnosti tlumočnice, bylo zjištěno to, že žalobkyně odjela z ... asi o 3 roky dříve, než sem pak společně přicestovala i se synem, v ČR pracovala, syn žil tehdy, tedy v době její nepřítomnosti na ... u její matky. Od své matky ví, že v době, kdy nebyla na ... přítomna žalobkyně č. 1, byly problémy v tom směru, že žalobce č. 2 navštěvoval jeho otec, syn se s ním nechtěl stýkat, protože manžel (dnes bývalý) žalobkyně přicházel opilý, syn se ho bál, když nejprve mu vyhrožoval pouze slovně a později ho i fyzicky napadl. Toto je také jediný důvod, proč se žalobkyně nechce s nezletilým synem na ... vrátit, je to dáno tím, že syn se svého otce bojí, navíc má jinou povahu než její starší syn, je velmi zamlklý, hovoří pouze, když má náladu, nyní je navíc v pubertě, žalobkyně č. 1 s ním určitou dobu docházela i k psychologovi.

Žaloba důvodná není.

Žalobkyně č. 1 u soudního jednání uvedla, že běžné hovorové řeči v češtině rozumí, tlumočnicka však chce, neboť se domnívá, že nemusela dobře rozumět všem kladeným otázkám před správním orgánem, kde tlumočnicka nežádala.

Soud však uvádí, že na stejné otázky, které byly žalobkyni kladeny ve správním řízení bez tlumočnicka a v průběhu soudního řízení, kdy byl po celou dobu přítomen tlumočnick, odpovídala naprosto shodně a z jejich shodných výpovědí vyplynulo, že jejím jediným důvodem, proč požádala o udělení azylu pro sebe a svého nezletilého syna a proč se nechce na ... vracet, je ta skutečnost, že její nezletilý syn (žalobce č. 2) má obavy ze svého biologického otce, který mu v dřívější době slovně vyhrožoval a fyzicky ho napadl, nechce se s ním stýkat a z tohoto důvodu má obavy z návratu. Žádné jiné obavy ze strany žalobkyně č. 1 ani žalobce č. 2 zde nejsou.

Soud pak poukazuje na rozhodnutí NSS č. j. 6A 181/2002, z něhož vyplývá, že jestliže cizí státní příslušník vyslechnutý do protokolu ve správním řízení, výslovně prohlásil, že

český jazyk ovládá, rozumí mu a nepožaduje tlumočníka a protokol o svém výsledku podepsal, nelze namítat, že správní orgán porušil zásady uvedené v § 3 odst. 4 správního řádu, použil-li tyto protokoly jako důkaz.

Výpovědi žalobkyně č. 1 ať už v českém jazyce bez tlumočníka u správního orgánu nebo s tlumočníkem u soudního řízení byly naprosto shodné, a je tedy zcela evidentní, že žalobkyně všem kladeným otázkám i při pohovoru dobře rozuměla.

Pokud jde o další žalobní námitku, že žalobkyně č. 1 podávala žádost o udělení mezinárodní ochrany i za svého nezletilého syna, žalobce č. 2, soud uvádí, že ji podávala zcela jednoznačně jako jeho zákonná zástupkyně a vyžadovat souhlas druhého zákonného zástupce, to je biologického otce, by bylo zcela nelogické, a to s ohledem na důvody, pro které žalobkyně č. 1 pro sebe a pro svého nezletilého syna udělení mezinárodní ochrany v ČR žádá.

Soud zde poukazuje na judikát NSS (podle rozsudku Vrchního soudu v Praze ze dne 31. 5. 2002, č. j. 6A 787/2000 – 20), je-li návrh na zahájení řízení o udělení azylu podán rodičem jménem jeho nezletilého dítěte, musí být o návrhu nezletilého dítěte rozhodnuto samostatným výrokem v tom smyslu, že azyl se nezletilému buď uděluje, nebo neuděluje. Formulace výroku, že výrok rozhodnutí ohledně rodiče nezletilého dítěte se vztahuje i na nezletilé dítě, neodpovídá zákonu o azylu.

Z rozhodnutí žalovaného v této věci zcela jednoznačně vyplývá, že o žádosti jak žalobkyně č. 1 a jejího nezletilého syna bylo rozhodnuto tak, že žádost o mezinárodní ochranu u obou dvou byla zamítnuta dle § 16 odst. 1 písm. f) zákona o azylu jako zjevně nedůvodná, takže i v tomto případě soud postupoval zcela v souladu se zákonem, neboť z výroku je zřejmé, že bylo rozhodnuto o žádosti obou dvou.

Pokud pak žalobkyně č. 1 namítá, že bylo postupováno v rozporu se zákonem, pokud nebyl proveden samostatný výslech nezletilého žalobce č. 2, krajský soud uvádí, že s ohledem na věk žalobce (v době, kdy probíhal výslech žalobkyně č. 1, bylo žalobci č. 2 13 let), bylo by již možné nezletilého žalobce č. 2 vyslechnout, vzhledem k tomu, že matka nezletilého, tedy žalobkyně č. 1 výslovně u výsledku uvedla, že nepožaduje výslech nezletilého syna, dle jejího názoru by to nemělo žádný smysl, nic by neuvedl, když nechce mluvit, tak nemluví, ani kdyby mu dala výprask, tak nepromluví, uvedla také, že je v pubertě, za vše se stydí, výslech proveden nebyl.

Soud v daném případě usoudil, že správní orgán s ohledem na důvod žádosti o mezinárodní ochranu, tedy že žalobce č. 2 se obává návratu na ... neboť má strach ze svého biologického otce, bylo možno zcela jednoznačně usoudit správním orgánem a usuzuje takto i soud, že nezletilý žalobce č. 2 vzhledem ke svému věku, vzhledem k tomu, že na území ČR v době, kdy probíhal výslech jeho matky, žil s ní již 3 roky, svého biologického otce po celou tuto dobu vůbec nikdy neviděl, nelze předpokládat, že jeho stanovisko a výpověď by bylo jiné, než jeho matky, jejíž názory rozhodně zná, je ovlivněn její výchovou, protože s ním žije v jedné domácnosti. Těžko lze tedy předpokládat, že by nezletilý vypovídal něco jiného, než

jeho zákonná zástupkyně, matka. Takový výsledek by byl zcela nadbytečný a nic nového by zajisté nepřinesl.

Pokud pak má žalobkyně č. 1 za to, že nebyl zjištěn náležitě skutkový stav ze strany správního orgánu, toto stanovisko soud nesdílí, naopak soud má za to, že otázky kladené žalobkyni správním orgánem byly cíleny tak, aby byl náležitě zjištěn skutkový stav a zejména důvody, které vedly žalobkyni č. 1 k podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany pro sebe a svého nezletilého syna.

Zde soud odkazuje na rozhodnutí rozšířeného senátu NSS ve věci č. j. 5Azs 6/2010 – 107, z něhož vyplývá, že žádost o poskytnutí mezinárodní ochrany posuzuje správní orgán na základě skutečností, který žadatel uvede či které ve správním řízení jinak vyjdou najevo, a to z hlediska všech zákonných forem této ochrany, které se k těmto skutečnostem vztahují. Zamítnout žádost podle § 16 zákona č. 325/1995 Sb., o azylu, může správní orgán jen tehdy, nepřichází-li v úvahu žádná z takovýchto forem mezinárodní ochrany; tento závěr musí v rozhodnutí odůvodnit.

Podle § 16 odst. 1 písm. f) zákona o azylu, žádost o udělení mezinárodní ochrany se zamítne jako zjevně nedůvodná, jestliže žadatel neuvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodu uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14 a).

Podle § 12 zákona o azylu, azyl se cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že

- a) cizinec je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo
- b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

V tomto směru, pokud jde o ust. § 12 zákona o azylu, z výpovědi žalobkyně č. 1 jak před správním orgánem, tak soudem zcela jednoznačně vyplynulo, že ani ona ani její syn nebyli na ... pronásledováni za uplatňování politických práv nebo svobod a nebo že by mohla mít žalobkyně č. 1 nebo žalobce č. 2 z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství mají, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště, strach.

Bylo tedy zcela jednoznačně prokázáno, že důvody pro udělení azylu dle § 12 u žalobců 1 a 2 splněny nebyly.

Podle § 14 a) odst. 1 zákona o azylu, doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odst. 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.

Podle § 14 a) odst. 2 zákona o azylu za vážnou újmu se podle tohoto zákona považuje

- a) uložení nebo vykonání trestu smrti,
- b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu,
- c) vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu nebo
- d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky ČR.

Soud dospěl k závěru, stejně tak jako správní orgán, že žádná vážná újma, tak jak je uvedena v ust. § 14 a) odst. 2 zákona o azylu žalobkyni č. 1 ale ani žalobci č. 2 nehrozí.

To, co bylo jednoznačně zjištěno, je ta skutečnost, že žalobkyně č. 1 se obává společně s žalobcem č. 2 návratu na ... z jediného důvodu, a to z toho, že žalobce č. 2 byl v době, kdy žil na ..., po určitou dobu vystavován tlaku ze strany svého biologického otce, který se s ním chtěl stýkat a že došlo také k fyzickému napadení žalobce č. 2 svým biologickým otcem.

Soud zde uvádí, že žalobkyně č. 1, pokud by i taková situace nastala, ji žádným adekvátním způsobem neřešila, jak sama uvedla, pouze v jednom případě se obrátila na starostu obce, kde bydlela a jednou na příslušníka městské policie ve svém obvodu, oba jí však sdělili, že vzhledem k tomu, že je vdaná, musí si s manželem řešit situaci sama. Pokud v té době, kdy žalobce č. 2 žil na ... a nechtěl se se svým otcem stýkat, docházelo k určitému psychickému nátlaku ze strany otce či fyzickému napadení, měla rozhodně žalobkyně možnost obrátit se na příslušné státní orgány, rozhodně bylo také možné přesídlení v rámci ... , když nic takového žalobkyně č. 1 neudělala, ale reagovala tak, že odjela do ČR, po dobu 2 až 3 let, kdy vyřizovala doklady pro syna, tohoto klidně ponechala v péči své matky na ... a poté přicestovala i se synem na území ČR.

Soud uvádí, že dnes je na straně žalobkyně č. 1 již situace jiná, se svým manželem je rozvedená, vůbec neví, protože s ním není v žádném kontaktu, zda se tento zdržuje na ... a pokud ano, kde, když ani v době, kdy žalobce č. 2 na ... žil, jeho biologický otec nebydlel v místě bydliště žalobce č. 2. Navíc je žalobce č. 2 již o 3 roky starší, jedná se dnes o 14ti letého chlapce, takže by jistě, pokud by k nějakému psychickému nátlaku či fyzickému nátlaku ze strany jeho biologického otce docházelo, takovou situaci za pomoci své matky a příslušných orgánů dokázal vyřešit. Nejedná se totiž o tak nezvyklou situaci mezi

znesvářenými rodiči dítěte, která by se nedala i na Ukrajině řešit bez újmy na psychice nezletilého.

Pokud pak žalobkyně č. 1 uváděla, že to, že žalobce č. 2 se nechtěl stýkat se svým otcem a ten na tom trval, žalobci č. 2 způsobilo značné psychické problémy, neboť je velmi málo komunikativní, hovoří pouze, když chce on, soud k tomu uvádí, že právě to, že žalobce č. 2 je v pubertě, navíc dle žalobkyně č. 1 je zcela jiné povahy než její starší syn, tedy málomluvný, tichý, toto nemusí vůbec souviset se stýkáním se či nestýkáním se s jeho biologickým otcem, může se prostě jednat o takovouto povahu dítěte, ovlivněnou navíc jeho věkem.

Soud tedy uzavírá, že správní orgán se náležitě a důkladně se skutkovým stavem vypořádal, věc náležitě právně posoudil.

Žaloba tedy důvodná není a proto ji soud dle § 78 odst. 7 soudního řádu správního (dále jen „s.ř.s.“) zamítl.

Pokud jde o náklady řízení žalobcové ve věci neměli úspěch, v souladu s ust. § 60 odst. 1 s.ř.s. jim náklady řízení nebyly přiznány, pokud jde o žalovaného, kromě běžné úřední činnosti mu žádné náklady nevznikly.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, ve dvojím vyhotovení. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 30. dubna 2014

JUDr. Jana Kubenová, v. r.
samosoudkyně